

Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskeva suunnitelma

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskevasta arviointisuunnitelmasta. Lausunnot pyydetään 30.05.2025 mennessä.

Kansallisesta ennallistamissuunnitelmasta tehdään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristöarviointi, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan suunniteltujen toimenpiteiden merkittävimmät ympäristövaikutukset. Ympäristöarvioinnin arviointisuunnitelmaa koskeva kuuleminen tarjoaa kansalaisille, viranomaisille ja muille sidosryhmille mahdollisuuden tutustua ympäristöarvioinnin lähtökohtiin ja tavoitteisiin sekä esittää mielipiteitä arviointisuunnitelmasta.

Tausta

EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteena on pysäyttää luontokato ja parantaa luonnon monimuotoisuutta koko Euroopan unionin alueella. Asetus edellyttää jäsenvaltioita laatimaan kansallisen ennallistamissuunnitelman, jossa esitetään toimenpiteet, joilla jäsenvaltio aikoo saavuttaa asetuksessa määritellyt ennallistamistavoitteet. Asetus edellyttää, että kansallinen ennallistamissuunnitelma kattaa ajanjakson vuoteen 2050 saakka ja siinä on asetettava tarkemmat tavoitteet ja määriteltävä toimet vuosille 2030 ja 2040.

Ympäristöministeriö valmistelee kansallista ennallistamissuunnitelmaa yhteistyössä keskeisten hallinnonalojen ja viranomaisten kanssa. Osana valmistelua toteutetaan ympäristövaikutusten arviointi, jossa tarkastellaan ennallistamistoimenpiteiden vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinoloihin ja viihtyvyyteen, maaperään, vesiin ja ilmastoon, luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin, maisemaan ja kulttuuriperintöön sekä luonnonvarojen käyttöön. Lisäksi työssä tuotetaan laadullinen yhteenveto toimenpiteiden taloudellisista vaikutuksista.

Ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointi toteutetaan yhtäaikaaisesti toimenpiteiden suunnittelun ja valinnan kanssa. Ympäristöarvioinnin arviointisuunnitelmasta saadut näkemykset ja kommentit otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon ympäristöarvioinnin toteutuksessa.

Kansallinen ennallistamissuunnitelma ja SOVA-lain mukainen ympäristöseloste annetaan lausunnoille keväällä 2026. Ennallistamissuunnitelman suunnitelmaluonnos toimitetaan Euroopan komissiolle syyskuuhun 2026 mennessä. Tämän jälkeen komissiolla on kuusi kuukautta aikaa kommentoida suunnitelmaluonnosta. Kansallinen ennallistamissuunnitelma viimeistellään komission huomioiden perusteella syksyn 2027 aikana.

Tavoitteet

Ympäristöarvioinnin tavoitteena on tukea tietoon perustuvaa päätöksentekoa, lisätä läpinäkyvyyttä ja edistää eri tahojen osallistumista suunnitelman valmisteluun.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/25123/2024.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ympäristöministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/25123/2024-YM. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM055:00/2024). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä. Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään 30.05.2025 mennessä.

Valmistelijat

Ympäristöneuvos Olli Ojala (+358 295 250 039)
Eritysasiantuntija Iris Mäntylä (+358 295 250 341)

Linkit

<https://ym.fi/ennallistamisasetus> - Ympäristöministeriön sivusto koskien EU:n ennallistamisasetusta.

<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM055:00/2024> - Kansallisen ennallistamissuunnitelman laatimisen hankeikkuna.

<https://ym.fi/sv/forordning-om-restaurering-av-natur> - Miljöministeriets webbplats om EU:s restaureringsförordning.

Liitteet:

[SOVA_suunnitelma_ennallistamisasetus_FI.docx](#) - Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskeva suunnitelma

[SOVA_miljöbedömningplan_restaureringen_SV.docx](#) - Plan för miljöbedömning av den nationella restaureringsplanen

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ahvenanmaan maakuntahallitus
Atria Suomi Oy
Baltic Sea Action Group
Bioenergia ry
Bioenergia ry
BirdLife Suomi
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elintarviketeollisuusliitto ry
Elokapina
Energiateollisuus ry
Etelä-Karjalan kalatalouskeskus
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Karjalan virkistysalueyhdistys
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon liitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etä metsänomistajien liitto ry
Fingrid
Geologian tutkimusliitto
Greenpeace
Hanken Svenska handelshögskolan

Helsingin yliopisto
HKFoods Oyj
Hämeen liitto
Hämeen virkistysalueyhdistys
Ilmastopaneeli
Itä-Suomen yliopisto
John Nurmisen säätiö
Jyväskylän yliopisto
Kaakkois-Suomen kalatalouskeskus
Kainuun kalatalouskeskus
Kainuun liitto
Kaivosteollisuus ry
Kalatalouden keskusliitto
Keitele Forest Oy
Keski-Pohjanmaan kalatalouskeskus
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen kalatalouskeskus
Keski-Suomen liitto
Kestävyyspaneeli
Kolttien kyläkokous
Koneen säätiö
Koneyrittäjät ry
Konseptikehitys Kuule Oy
Kuhmo Oy
Kuntaliitto
Kymenlaakson liitto
Kyrönjoen kalatalousalue
Lapin kalatalouskeskus
Lapin liitto
Lapin yliopisto
Lappeenrannan yliopisto
Lumimuutos Osuuskunta
Luomuliitto ry
Luonnonlaidunlihan tuottajat ry
Luonnonperintösäätiö
Luonnontieteellinen keskusmuseo
Luonnonvarakeskus
Luonto-Liitto ry
Luontopaneeli
Länsi-Suomen kalatalouskeskus
Maa- ja kotitalousnaisten keskus
Maan ystävät ry
Maanomistajain liitto
Maataloustuottajien keskusliitto ry
Marttaliitto ry
Meidän metsämme -liike
Metsä Group
Metsäbiotalouden tiedepaneeli
Metsäkeskus
Metsästäjäliitto
Metsäteollisuus ry

Muikku-Suomen kalatalouskeskukset
Mätsähallitus
Natur och Miljö rf
Nuorisoala ry
Nuorten ilmasto- ja luontoryhmä
Nylands Fiskarförbund
Oulun yliopisto
Paliskuntain yhdistys
Perinnemaisemayhdistys ry
Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto ry
Pirkanmaa liitto
Pirkanmaan kalatalouskeskus
Pirkanmaan virkistysalueyhdistys
Pohjois-Karjalan liitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Pro Agria
Päijät-Hämeen kalatalouskeskus
Päijät-Hämeen liitto
Pääkaupunkiseudun metsänomistajat ry
Rakennusteollisuus ry
Ruokavirasto
Saamelaiskäräjät
Saamelaispaliskunnat ry
Sahateollisuus ry
Saimaan lohikalojen ystävät ry
Salaojayhdistys ry
Satakunnan liitto
Stora Enso Oyj
Suomen 4H-liitto
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Latu ry
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto NUVA ry
Suomen partiolaiset
Suomen riistakeskus
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry
Suomen vesiensuojelun keskusliitto ry
Suomen vesistö säätiö
Suomen yhteismetsät ry
Suomen ympäristökeskus
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Taideyliopisto
Tampereen yliopisto
Tapio Oy
Tenon kalatalousalue
Turun yliopisto
UPM-Kymmene Oyj
Uudenmaan liitto
Uudenmaan virkistysalueyhdistys
Vaasan yliopisto
Vaelluskala ry

Valio Oy
Varsinais-Suomen liitto
Versowood Group Oy
Vesialueomistajat
Villilohi ry
Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry
WWF Suomi
Ympäristötiedon foorumi
Åbo Akademi
Åbolands Fiskarförbund
Ålands Fiskare r.f
Österbottens förbund

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Gummerus-Rautiainen Päivi
Ympäristöministeriö

Ojala Olli
Ympäristöministeriö